

*Egy évben egyszer nyaraltunk,
jó előre engedélyt kértünk előtte
a brigádvezetőtől vagy az igazgató
elvtársától, és hetekig készült rá*

HURRÁ,

London

Ma még nem tudjuk, hol nyaralunk a jövő héten. Sok hátizsákos fiatal a reptérre menet mobilon foglalja le a fapados jegyet, amelynek minden percben más az ára, hát igyekezni kell, a szállást szintúgy mobilon rendelik, mert hogy ma már a szobaárak is naponta, sőt óránként ingadoznak. Ugyanezzel a készülékkel üzennek az ősöknek, hogy majd valamikor tán hazajönnek, de az sem biztos. Az élet kiszámíthatatlan lett, no meg ezerszer gyorsabb, pörgősebb, mint akárcsak 20 éve. A munkahely gyakran változik, de még az ország is, ahol élünk, hiszen lehet a távol-

*az egész család. A gyerek táborban
vagy a nagymamánál,
ahol saját kárán tanulta meg, hogy
nem szabad a kecske szakállát
meghúzni, meg túltömni magát
cseresznyével, a hátsó kertben
pedig csak az másszon fel
a barackfa korhadt ágára, aki nem
bőg, ha leesett. Mi meg addig
a Balatonnál, a szakszervezeti
vagy vállalati üdülőben
táncoltunk, bergamott illatú, piros
vállal az ismerkedési esten.*

Berlin

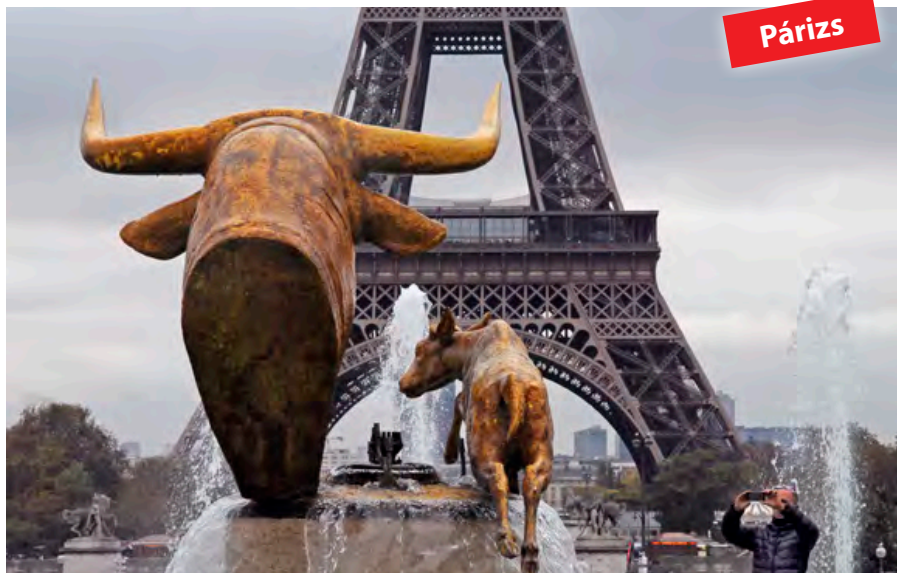
Bécs

ból is dolgozni, attól függ, mivel keressük a pénzt. Sokszor magunktól kell szabadságot kérni, és ez a legnehezebb, hiszen pontosan tudjuk, mennyi pénztől esünk el, ha végre rá vesszük magunkat a kikapcsolódásra. Azzal is tisztában vagyunk, mennyit költünk majd pluszban.

Először kapsold ki

Manapság a számítógép és a mobil kikapcsolása a nyaralás legnehezebb része. De ezt már tényleg csak akkor tehetjük meg, ha megnéztük a neten a járatindulásokat, tájékoztunk az esetleges késésekről, elolvastuk a kiszemelt szállodáról szóló különféle kommenteket, megrendeltük a reptéri taxit, kifizettük online a koncertjegyeket és lefoglaltuk a masszázs időpontját a hotel weboldalán.

UTAZUNK!

Ma mehetünk bárhova, ha van rá elég pénzünk, igaz, azok az üdülőhelyek, városok, ahol a közelmúltban terrortámadások vagy katasztrófák történtek, egy ideig kiesnek a látókörünkől. Ötven éve ezt nem figyeltük, hiszen úgysem utazhattunk volna el távoli tájakra, igaz, kevesebb volt az öngyilkos támadó is. Még senki sem firtatta Ferihegyen, hogy viszünk-e magunkkal pálinkát vagy tokajit, és ha meg is nézték, nem kobozták el. Nem kellett pát inteni a kedvenc kis körömvágó ollónak, se melltartóra vetközni és levetni a szandált a biztonsági ellenőrzésnél.

Világot látni jó, és mi útra kelünk, van, aki minden héten többször is, igaz, nem nyaralás miatt száll repülőre, hanem mert időseket ápol Brightonban, vagy pincérkedik hétvégeken a német tengerpartnál. Ebből tud majd elmenni szeptemberben egy kicsit pihenni, mondjuk Máltára vagy Portugáliába.

Ahogy nőttek a jövedelmi különbségek, úgy váltak státusszimbólummá bizonyos úti célok. Elég csak megmondani, hol csobbantál legutóbb, és megmondom, ki vagy. Bónusz Brigáddal dagonyázol féláron, Hajdúszoboszlón? Elugrasz dubajozni pár napra? Esküvőre készülödsz Balin? Osztrák hüttében hűsölsz, mert nyáron olcsó a szállás és senki nincs a síliftek környékén?

Az El Camino-tól Bhutánig

Manapság százféle tényező befolyásolja, hogy hova utazunk. A szájhagyomány, online utazási magazinok, filmek, tévésorozatok, barátok, reklámok, bloggerek ajánlása, a

hitünk, a hobbink, az egészségi és családi állapotunk, meg legfőképpen a pénztárcánk. A középosztály úti célja Görögország, Horvátország, Bulgária. Egyiptomba, Törökországba és Tunéziába is ezrek indultak el minden évszakban, amíg el nem kezdődött a közel-keleti mizéria. Persze a félelmet is felülírják az olcsó last minute-ek, és lassan elfelejtődnek a még oly szörnyű mészárlások is.

Külön csoport azoké, akik minden évben Erdélybe tesznek zarándokutakat vagy ha úgy tetszik, túrelő túrákat, ez meggyőződés, származás, kötődés, világnézet kérdése.

A tehetős réteg vágyai is sokfelé ágaznak: unatkozó milliomosok, tévécsatorna-tulajdonosok és kevésbé foglalkoztatott színészek az El Camino-t járják, aranytól csilingelő vidéki özvegyek fatimai zarándokutakon vesznek

részt, életközépi válságban leledző szinglik Toszkánában kutatnak özvegy borhátulajdonosok után, volt PR-osok és marketingfőnökök Bhutánt fedezik fel, míg mások Asztana futurisztikus városközpontját, az északi fényt vagy az izlandi bugyogó gejzíreket fényképezik, hogy aztán feltegyék a Facebookra. (Enélkül olyan, mintha el se mentünk volna...) Kőgazdag menedzser hölgyek jógázásért és bio-vega léböjt kúrákért perkálnak ki zsebből félmilliót.

Blogger vagy, netán influenzszer?

Ha már az előbb említettük a Facebookot és a közösségi médiát: nem csak „dögöljön meg a szomszéd az irigységtől” indítással közölnek ma egyesek fotókat. Millió forintok rejtőznek a híres vagy névtelen influenzerek mögött, akik befolyásolják az utazási célpontok népszerűségét, csakúgy, akárcsak a kozmetikai trendeket. Olvasom a

minap, hogy senki nem lehet igazi influenzszer bikinis képek nélkül, de nem mindegy, hogyan pózol. „Nem úgy van az, hogy kimegyünk a Rómaira vagy a csepeli strandra, de még a mediterrán Riviéra sem elég influenzszer-kompatibilis, ha nem a megfelelő módon készítjük a képeket” – ad tanácsot az egyik life style online fórum.

Itt aztán óvatosnak kell lenni, és figyelni a részletekre: már nem elég a tavaly még divatosnak számító Balaton Közepét beírni, most már a Balaton *Kellős* Közepé a hivatalos influencerszer lokáció. További elfogadott verzió még a Lake Balaton – tudom meg. Csinos fiú és leány utazási bloggerek diktálják a divatot, mert reptetik őket a világ nagy légitársaságai, ők pedig percenként küldözgetik magukról a gondosan beállított vagy kevésbé annak tűnő fotókat.

Sznob körökben divat meglátogatni a kastélyt, ahol a Downton Abbeyt forgatták, egyes valóságshow sztárok és kétkezi celebek pedig Las Vegasban érzik jól magukat, amíg tart a tévés milliőkből.

Dagonya, hizókúrával egybekötve

A kezdő nyaralók sokszor all inclusive-ot választanak, pedig ez a legártalmasabb üdülési forma, és nyugaton már kevésbé népszerű. Egy német utazási felmérés szerint az ilyen nyaralás után jelentősen megugrik a szívinfarktuszok és agyi katasztrófák, valamint eperohamok száma, ami nem csoda, hiszen főleg az első három-négy napban mindenki túleszi és túllissa magát, közben meg egész nap pocsol a meleg vízű medencében.

A másik véglet az aktív pihenést választók köre. Ők soha nem végeznek fizikai munkát, nem járnak fát vágni az erdőbe, metszeni a szőlőbe, és nem etetnek hajnalonként malacokat. Akik ilyen dolgokkal foglalkoznak, úgy érzik, eléggé aktívak egész évben.

Sok a megszállott bringaőrült, ők ma már jelentős piaci szegmenst képviselnek, külön programokat szerveznek számukra nemcsak az egyesületeik, de minden megyei turisztikai marketingközpont is, miközben kiépült a kedvükért egy speciális szolgáltatóipar és infrastruktúra.

A hazai vizeket még kevesen fedezték fel, pedig varázsos kenutúrákról mesélnek a Tiszán, közben lehet tornácos, muskátli falusi vendégházakban megaludni, arborétumokban sétálni, nemzeti parkokban madarakat megfigyelni, amúgy angol módra, no meg kóstolgatni az őrségi vagy szatmári falvak finom itókáit és ételeit. Értelmiségi körökben kedveltek lettek az eldugott helyen lévő csinos kis borhotelek, ahol az ott termelt alapanyagokból készült fogások kínálása a jellemző, és az sem gond, ha valaki vegán vagy „mindenmentes” menüt kér.

Persze a Balaton azért megmaradt klasszikus úti célnak, a minap olvasom, hogy egy 30 fokos májusi hétvégén akkora tömeg utazott

a tóhoz, hogy idős emberek álltak a vonaton, mert a MÁV-nak nem jutott eszébe beállítani néhány plusz kocsit. Azért van, ami semmit se változott...

Az autópálya zsúfolt, a matrica meg a benzin drága, de a nyugdíjasok és a diákok még ma is szeretik a Balatont. A tó státusza közben változott: régen semmibe sem került felütni valahol egy sátrat, fürödni az ingyen strandon, amúgy szabadon, Szerelmes biciklisták módjára, és kiptantintani egy kőbányait a lángos mellé. Ma kevés az ingyen strand, egy megpakolt lángos ezer forint, a gyanúsán színes, túlfestett kétgombócos fagy 600, a német dobozos sör 800. És akkor még csak nassoltunk, napoztunk, de hol is alszunk?

Zimmer frei helyett airbnb

Főszezonban a Balatonnál általában húzó-sak az árak, drága kis butikhotelek nyíltak errefelé szép csendben, főszezonban félpanzióval már az ausztriai tarifák a jellemzők, bár a turisztikai szakemberek szerint baj, hogy nincs ötcillagos szálloda a magyar tengernél. De a másfél hónapra érdemes-e beruházni? Ha csak télen nem konferenciázik, meetingezik és csapatépít ott majd néhány multi meg kormányközeli cég...

A Balaton-felvidék felértékelődött – kis magyar Provence-nak is emlegetik – ma

már nem csak a déli part strandjai népszerűek. A Zimmer frei airbnb-vé avanszált, tényleg így elegánsabb, bár sokan nem tudják kimondani. Ma sokan el akarják adni a vikendházukat, amely régen a paneltulajdonosok álmainak netovábbja volt, hiszen a többség akkor csak itthon nyaralhatott, és a forró betonteknőben fojtogatott a kánikula. Ez a korosztály lassan kihál, a gyerek meg az unoka már külföldön él, és az itthon maradtoknak sincs kedve a röghözkötöttséghez. Hány Balaton-felvidéki portán látni elhanyagolt szőlőt...

Nem kevesen befektetési szándékkal vásárolnak fel régi nyaralókat, mert a forint kamat híján csak romlik a bankban. A hollandok után sok kínai is keres telket, házat, állítólag jól tesz egy itt élő külföldi renoméjének, ha van magyarországi ingatlana.

Gyógyfaluk, lépten-nyomon

Mintha a balatoni, egyébként is rövid szezon időszakban legyűrte volna az országos wellness láz. Nincs olyan valamirevaló nagyobb falu ma Magyarországon, ahol ne akadna egy magát wellness szállodának nevező panzió. Elég egy medence, egy parányi, nem túl bizalomgerjesztő vízű jacuzzi, és máris lehet használni ezt a címkét. Gyógyvíz nálunk minden kapavágásnál feltör, tehát csak szándék és pénz kérdése, hol teremtsünk hirtelenjében egy gyógyfalut. Harminc éve a pestiek még nem sejtették, merre van Bük, Zalakaros meg Kehidakustány, most meg már a német ajkúak is pontosan tudják – vagy éppen kezdik elfelejteni, és adják át a helyüket a lengyeleknek, szlovákoknak, oroszoknak.

Hogy hol nyaralnak a létminimumon élő milliók? Nos, otthon, ha ezt nyaralásnak lehet nevezni. Valljuk be, ez kevésbé izgalmas, de ez a rögválás. Ők eléggé el vannak azzal foglaltva, hogy megéljenek. De lehet, hogy az a baj, soha, senki nem tanította meg nekik, hogyan kell pihenni, és hova is lenne jó utazni.